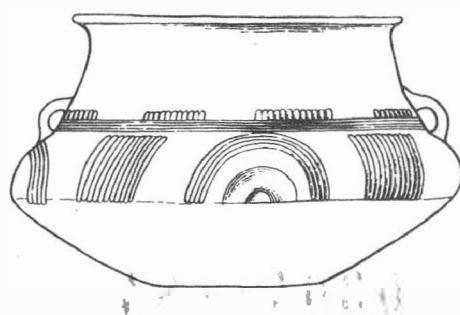

· ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1981

BRNO 1983

STŘEDOVĚKÝ HRÁDEK V JABLUNKOVĚ-NÁVSÍ

/okr. Frýdek - Místek/

Pavel Kouřil, AÚ ČSAV Brno

Ve spolupráci s OVM Frýdek-Místek byla na hrádku položena sonda v délce 20 m a šířce 50 cm, a to zhruba od jeho středu směrem jižním. Byla zjištěna velmi plynká černohnědá kulturní vrstva, neboť rostlý terén začínal již 15 cm pod povrchem. Na jižní straně hrádku, kde se jeví schodovitý výstupek a nepatrně vyvýšený terénu směrem k příkopu a valu, je kulturní vrstva ještě tenší /cca 8 cm/ a spočívá na štěrko - vito-písčitém podloží, které jinde tvoří žlutý jíl. Výzkumem bylo získáno jen malé množství většinou silně omleté keramiky, kterou můžeme rámcově datovat do 14. - 15. stol. Tomu odpovídá i ojedinělé dřívější nálezy z let 1975 a 1976 z ujíždějícího svahu na severní straně, pod kterým protéká řeka Olše. Zatímco výsledky výzkumu svědčí pro krátkou existenci osídlení na lokalitě.

Mittelalterlicher Hausberg in Jablunkov-Návsí / Bez. Frýdek-Místek/. Durch die von der Mitte des Hausesberges in südlicher Richtung zu seinem Rande geführte Sonde stellte man eine sehr dicke Kulturschicht mit keramischem Material fest, das in das 14. - 15. Jahrhundert datierbar ist. Die vorläufigen Grabungsergebnisse zeugen für eine kurze Existenz der Lokalität.

STŘEDOVĚKÝ HRÁDEK PŘEROVEC / KATASTR NOVÉ SEDLICE/

/okr. Opava/

Pavel Kouřil, AÚ ČSAV Brno

Při průběžném sledování a dokumentaci ostrožného hrádku Přerovce byly zjištěny výkopy. Z nich se podařilo zachránit bloky propálené lícované mazanice, kusy omletých cihel, dva atypické střípky /jeden druhotně přepálený/ a větší množství uhlíků, které dle dr. E. Opravila, CSc., pochází z jedle bě-lokoré /Abies alba/ a javoru mléče /Acer platanoides/.

Mittelalterlicher Hausberg Přerovec/Gemeinde Nové Sedlice/ / Bez. Opava/. Bei der durchlaufenden Verfolgung und Dokumentation des Spornhausesberges Přerovec wurden Amateurgrabungen festgestellt. Von denen gelang es Blöcke durchgebrannten geplätteten Lehmbeurwfs, Stücke von abgeriebenen Ziegeln, zwei atypische Scherben /einer sekundär durchgebrannt/ und eine grössere Menge an Holzkohlestückchen zu bergen, die nach Dr. E. Opravil, CSc., von einer Weißtanne /Abies alba/ und Ahorn /Acer platanoides/ stammen.

STŘEDOVĚKÁ VODNÍ TVRZ V DOLNÍCH ŽIVOTICÍCH

/okr. Opava/

Pavel Kouřil, AÚ ČSAV Brno

/Tab. 17/

V rámci soupisu a dokumentace drobných středověkých opevnění na Opavsku byla zkoumána i zaniklá vodní tvrz v Dolních Životicích. Při začistování západního profilu v proláklině uprostřed tvrziště byla získána keramika, kterou lze datovat do 14. - 15. stol. a jeden železný hřebík.

Mittelalterliche Wasserfeste in Dolní Životice / Bez. Opava/. Im Rahmen der Aufnahme und Dokumentation kleiner mittelalterlicher Befestigungen um Opava wurde auch die Wüstung der

Wasserfeste in Dolní Životice untersucht. Bei der Reinigung des Westprofiles in einer Bodensenkung inmitten der Feste gewann man Keramik, die in das 14. - 15. Jahrhundert datiert werden kann und einen eisernen Nagel.

STŘEDOVĚKÝ HRÁDEK U LUBINY

/okr. Nový Jičín/

Pavel Kouřil, AÚ ČSAV Brno, Jiří Fryč, Příbor

/Obr. 29/

Pozůstatky hrádku se nacházejí na katastru obce Lubina, v trati zvané "Hrabovka". Lubina vznikla v roce 1959 sloučením obcí Drnholce nad Lubinou a Větřkovice.

Hrádek je situován v úzkém zalesněném pásu 30-50 m širokém, na hranč svahu, příkře spadajícího do údolí řeky Lubiny, jejíž pravý břeh je vzdálen od lokality přibližně 150-200 m, a to poblíže koty 318,5, naproti "Helenskému údolí".

Lokalitu objevil v březnu 1975 J. Fryč, vedoucí příborského archeologického kroužku při ČSSA. Do roku 1980 byla občasně sledována a ojedinělé nálezy, získané povrchovým sběrem, zejména na svahu v suťovém kuželu, byly ukládány v novojičínském muzeu.

Jelikož členové blízké zahrádkářské kolonie odebírali kvalitní humózní hlínu - kulturní vrstvu na hrádku s nebyvalou vchěmencí, vznikla oprávněná obava, že lokalita bude totálně zničena. Proto bylo v roce 1981 přistoupeno k záchrannému archeologickému výzkumu, který si klal za cíl zaměření lokality, její časové zařazení a zjištění základní stratigrafie. Získaný materiál lze vročit do 13. - 15. stol., podrobněji bude vyhodnocen na jiném místě.

Hrádek, který měl původně zřejmě oválný tvar, se podkovovitě přimyká hranč prudkého svahu, jež tvorí přirozenou ochranu z jihu, směrem od řeky. Jeho stávající rozměry činí 44 /V-Z/ x 20 /S-J/ m. Po rušeném jádru má maximální rozměry 26 x 12 m a je obklopeno poměrně úzkým příkopem, na severní straně již seříeleným a nečitelným, na straně východní a západní ještě dosti dobře zachovalým, o šířce 3 - 2 m. Rovněž těleso valu je na severní straně neznatelné, na straně západní i východní opět celkem dobře zachovalé. Val je na západní straně, směrem k Příboru, vyšší a širší /cca 7,5 m/, na straně východní, směrem k Větřkovicím, poněkud subtilnější /cca 5 m/. Velmi nízký stupeň zachovalosti příkopu a valu na severní straně je dán mírně stoupajícím terénem v těchto místech, což mělo za následek postupné splachování zeminy, která během staletí smazala výškový rozdíl mezi příkopem, valom a jeho nejbližším okolím /obr. 29/.

Mittelalterlicher Hausberg bei Lubina / Bez. Nový Jičín/. Der Hausberg, der ursprünglich eine ovale Form hatte, knüpfte hufeisenförmig an die Kante eines steilen Abhangs, der einen natürlichen Schutz von Süden, in Flussrichtung, bildet. Seine gleichzeitige Ausmasse betragen 44 /O-W/ x 20 /N-S/ m. Der gestörte Kern hat maximale Ausmasse von 26 x 12 m und ist von einem verhältnismässig schmalen Graben umgeben, auf der Nordseite bereits verwischt und unleserlich, auf der Ost- und Westseite noch ziemlich gut erhalten, in einer Breite von 3 - 2 m. Auch der Wallkörper ist auf der Nordseite undeutlich, auf der West- sowie Ostseite wiederum ziemlich gut erhalten. Der Wall ist auf der Westseite, in Richtung nach Příbor, höher und breiter /ca. 7,5 m/, auf der Ostseite, in Richtung nach Větřkovicen, etwas subtiler /ca. 5 m/. Die sehr niedrige Erhaltungsstufe des Grabens und Walles auf der Nordseite ist durch das mässig ansteigende Terrain an diesen Stellen gegeben, was als Folge einer almähliche Abschwemmung des Erdreiches hatte, das im Laufe der Jahrhunderte den Höhenunterschied zwischen dem Graben, Wall und seiner nächsten Umgebung verwischte /Abb. 29/.

1

2

Tab. 17

Dolní Životice /okr. Opava/. Středověká vodní tvrz. - Mittelalterliche Wasserfeste.

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1981

- Vydává:** Archeologický ústav ČSAV v Brně, sady Osvobození 19
- Odpovědný redaktor:** akademik Josef Poulík
- Redaktori:** Dr. A. Medunová, Dr. J. Meduna, Dr. J. Říhovský
- Překlady:** Dr. R. Tichý, E. Tichá
- Kresby:** A. Malíková
- Na titulní straně:** nádoba z pohřebiště kultury popelnicových polí v Boletouci
- Tisk:** Moravské tiskařské závody, n.p. Olomouc, závod Gottwaldov, provoz 34 - Kyjov
- Evidenční číslo:** ÚVTEL - 73332
- Vydáno jako rukopis:** 450 kusů - neprodmcné